

Postbus 93118
2509 AC Den Haag
www.zbo-ccd.nl

Contactpersoon
Ferry Braunstahl

T 0800-7890789

info@zbo-ccd.nl

Onze referentie
CCD-2023-ronde tafel
dierproeven

Datum: 12 april 2023

Betreft: Position paper CCD voor rondetafelgesprek dierproeven

Geachte leden van de Commissie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

De Centrale Commissie Dierproeven (CCD) is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) en als enige in Nederland bevoegd om vergunningen voor dierproeven te verlenen. De CCD telt op in haar huidige vorm 7 leden met expertise op het gebied van wetenschap, ontwerp van proeven en methodologie, proefdiergeneeskunde, houden en verzorgen van dieren, ethiek en proefdieren en hun bescherming (de 3V's). Zij wordt ondersteund door de Algemeen Secretaris, een team van inhoudelijke experts en juristen.

Missie en visie van de CCD

De CCD is opgericht op 18 december 2014 en vloeit direct voort uit de invoering van de nieuwe Wet op de dierproeven (Wod) ter implementatie van richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement. Deze richtlijn heeft de erkenning van de intrinsieke waarde van (proef)dieren als uitgangspunt en het doel om de bescherming te versterken van dieren, die voor wetenschappelijke of onderwijskundige doeleinden worden gebruikt. Het is de wettelijke taak van de CCD om aanvragen voor projectvergunningen voor het uitvoeren van dierproeven te beoordelen op een onafhankelijke, transparante en zorgvuldige wijze, waarbij de intrinsieke waarde en het welzijn van proefdieren centraal staan. Ook wordt er getoetst of de aanvraag voldoet aan de wettelijke kaders. De CCD maakt een morele afweging over de inzet van dieren voor onderzoek en onderwijs en beoordeelt de kwaliteit van aanvragen voor een projectvergunning, waarbij zij er zorg voor draagt:

- om enkel dierproeven te vergunnen waarvoor geen alternatieven beschikbaar zijn (Nee, tenzij principe);
- om enkel dierproeven te vergunnen waarvan het belang van het onderzoek het gebruik van dieren rechtvaardigt;
- dat het aantal dieren in een project en het ongerief van deze dieren tot een noodzakelijk minimum beperkt is (vervanging, verfijning en vermindering worden toegepast).

Ethische toetsingskader

Voor een zorgvuldige en consistente beoordeling heeft de CCD een Ethisch toetsingskader opgesteld. Aan de hand van dit toetsingskader wordt geborgd dat alle in de Wod genoemde criteria worden betrokken bij de projectbeoordeling en

dat er voldoende informatie is voor een volledige en onderbouwde ethische afweging. Enkele belangrijke aspecten van de beoordeling zijn:

- voor welke doeleinden worden de dieren gebruikt/wat zijn de onderzoeksvragen?
- is het doel van het onderzoek gerechtvaardigd binnen de context van het onderzoeksveld?
- sluit de onderzoeksstrategie aan op de onderzoeksvragen?
- hoe realistisch is het dat de projectdoelen gehaald worden?
- wie zijn de belanghebbenden in het project en welke waarden worden bevorderd of aangetast?
- op welke wijze wordt de integriteit van de dieren aangetast?
- welke handelingen zullen de dieren ondergaan en wat is de mate van ongerief?
- is aan de vereisten omtrent vervanging vermindering en verfijning voldaan?

Datum

12 april 2023

Onze referentie

CCD-2023-ronde tafel
dierproeven

Algemene voorwaarden

Vergunningen voor dierproeven kunnen voor maximaal 5 jaar worden aangevraagd. Daarom worden algemene voorwaarden aan vergunningen verbonden. Hiermee wordt geborgd dat ontwikkelingen op het gebied van de 3V's ook tijdens de looptijd van de vergunning zullen worden geïmplementeerd.

Beoordelingsketen

Bij de beoordeling van vergunningsaanvragen opereert de CCD niet alleen. Aanvragen dienen vooraf inhoudelijk te worden afgestemd met de Instantie voor Dierenwelzijn (IvD) van de instelling. De IvD is wettelijk belast met de zorg voor de bescherming van het welzijn van de dieren in de inrichting, het informeren over en implementeren van ontwikkelingen op het gebied van de 3V's en het toezicht op de uitvoering van proeven binnen de instelling. IvD's spelen derhalve een belangrijke rol in de borging van het 3V beleid in Nederlandse instellingen. Daarom is het van belang dat IvD's sterk gepositioneerd worden binnen de onderzoeksinstellingen.

Na het ontvangen van een aanvraag voor een projectvergunning wint de CCD advies in bij een Dier Experimenten Commissie (DEC). De DEC's hebben een belangrijke rol als onafhankelijke adviseur voor de CCD. Het advies van de DEC is zwaarwegend voor de uiteindelijke besluitvorming van de CCD om een project al dan niet te vergunnen.

De CCD zet zich continu in om een goede gesprekspartner te zijn voor haar ketenpartners en bij te dragen aan een goede samenwerking binnen het stelsel.

Dilemma's

Tijdens de beoordeling van vergunningsaanvragen constateert de CCD soms aandachtspunten en dilemma's op het gebied van gebruik van dieren. Indien de CCD een dilemma signaleert, kan zij overwegen om hierover advies in te winnen bij externe partijen. In het geval van regelmatig terugkerende of algemene dilemma's kan de CCD besluiten om deze te adresseren bij het Ministerie van LNV, of zich te laten informeren door gespecialiseerde externe instanties. Zo zijn in het verleden dilemma's geadresseerd op het gebied van onderzoek ten behoeve van de (intensieve) veehouderij, dieren die in voorraad worden gedood zonder te zijn ingezet voor fok of wetenschap, aanvragen door contractresearch organisaties (CRO's), wettelijk vereist onderzoek en onderzoek naar leefstijl gerelateerde aandoeningen.